

چابهار نقطه اتصال کشورهای دنیا به یکدیگر است

خبرنگار روابط عمومی و بین‌الملل منطقه آزاد چابهار برای بررسی توسعه زیرساخت‌های تنها منطقه اقیانوسی ایران و ظرفیت‌های بین‌المللی آن با جلال ساداتیان، سفیر پیشین ایران در انگلیس، گفتگویی انجام داده که در ادامه از نظر می‌گذرد.

– به نظر شما چابهار به‌عنوان تنها منطقه اقیانوسی در ایران که به آب‌های آزاد راه دارد، چه پتانسیل‌هایی برای تبدیل به نقطه اتصال شرق آسیا به قلب اروپا دارد؟

ما باید ایران را دارای یک موقعیت ژئوپلیتیکی خوب بدانیم که مرکز اتصال شمال به جنوب، شرق به غرب و بالعکس است. به این معنی که در گذشته‌های دور راه ابریشم از ایران، نقطه اتصال تمدن‌های غرب و شرق بود و امروزه نیز بنا به دلایل مختلف این موقعیت ژئوپلیتیکی در ایران وجود دارد.

ایران به شکلی مرکز استراتژی‌های دنیا قرار گرفته که در نتیجه نقاط ساحلی آن اعم از مجموعه خلیج فارس و سواحل مکران تا چابهار از بهترین نقاط اتصالی، می‌توانند نیازمندی‌های کشورهای شمال را برای اتصال به دنیا و هم شرق و غرب را برطرف کنند. کشورهایمانند هند و چین علاقمند به حضور در چابهار هستند و نسبت به توسعه این منطقه اهتمام می‌ورزند؛ کما اینکه ایران هم سال‌ها تلاش می‌کند از این منطقه بهترین بهره‌برداری را از طریق ایجاد منطقه آزاد تجاری، جذب سرمایه‌های خارجی و توسعه زیربنای چابهار را در دستور کار خود داشته باشد.

خط آهن سراسری از زمان آقای هاشمی شکل گرفته بود تا بتواند کشورهای آسیای میانه را به خلیج فارس، دریای عمان و اقیانوس هند متصل کند؛ اگر زیربنای آن تکمیل شود می‌تواند روابط ما با کشورهای همسایه را بهبود قابل توجه و چشمگیری دهد.

– فرصت‌های سرمایه‌گذاری در چابهار کدامند و ایران چگونه می‌تواند از این ظرفیت‌ها برای تقویت اقتصاد ملی استفاده کند؟

زمانی کشورهای عضو اکو سه کشور ایران، پاکستان و ترکیه بودند اما به 10 کشور افزایش پیدا کرد. از ظرفیت‌های مجموعه این کشورها در عمل بسیار کم بهره بردیم و 7 کشور دیگری که به 3 کشور اولیه افزوده شدند، پتانسیل‌های خوبی داشته و دارند.

فرض کنید از آسیای میانه پنبه‌های مرغوب تولید می‌شود: 1- می‌توانند آن را به بازارهای دنیا معرفی و توزیع کنند. 2- می‌توانند در داخل ایران و منطقه چابهار به ارزش افزوده بیشتر تبدیل شوند و پنبه‌ها را به نخل و منسوجات تبدیل کنند و به بازارهای دنیا ارسال کنند. ما بهترین زعفران دنیا را داریم (افغانستان نیز به این جرگه افزوده شده) اما چرا بهترین زعفران را به اسپانیا ارسال و اسپانیا آن را در کشورهای دنیا توزیع می‌کند.

چرا بازار زعفران دنیا به نام اسپانیا شناخته می‌شود؟

مثال‌های ریز این‌چنینی فراوان داریم: اعم از بافته‌هایی مانند فرش و گلیم که در این منطقه تولید می‌شود، فرآورده‌های کشاورزی و معادن (سنگ‌های بسیار مرغوب در ایران و افغانستان وجود دارد که می‌تواند توسعه پیدا کند).

چابهار می‌تواند نقطه اتصال دنیا کشورهای دنیا به یکدیگر باشد. اگر فرض کنیم برخی از نقاط مربوط به خلیج فارس دارای مشکلاتی بوده باشند چابهار مشکلی تاکنون نداشته؛ کشتی‌های قاره‌پیما می‌توانند در این بندر پهلو بگیرند و بهترین محصولات را وارد یا صادر کنند.

ما بیشتر بر تولید تمرکز داریم؛ این منطقه به لحاظ دسترسی به آب، وضعیت حمل‌ونقل بین‌المللی می‌تواند نقطه اتصال و نقطه تولید بسیار خوبی باشد. تمام این کشورها عمدتاً کشورهای منطقه، می‌توانند از ظرفیت‌های خود مشترکاً با ایجاد ظرفیت شرکت‌های چندملیتی در چابهار بهره‌برداری کنند.

- برای تبدیل چابهار به دروازه طلایی توسعه سواحل مکران و همچنین توسعه محور شرق چه راهبردهایی را می‌توان در نظر گرفت؟ حداکثر استفاده‌هایی که از این منطقه می‌شود صرفاً بر مبنای ماهیگیری و اقدامات سنتی افراد ساکن این نقاط صورت می‌گیرد. اگر حتی محصولات دریایی را بخواهند تبدیل کنند و سپس به دنیا انتقال دهند، دارای ارزش افزوده بالاتری می‌شود. در ابعاد مختلف تولیدی نیز اشاره داشتیم مثلاً به جای صادر کردن نفت خام به دنیا، پالایشگاه‌های کوچک در سرتاسر این مناطق مستقر کنیم و فرآورده‌های پالایشگاه‌ها را به سراسر دنیا صادر کنیم.

در ابعاد تولیدات معدنی تا چه حد می‌تواند توسعه پیدا کند فرآورده‌های نفتی اعم از پتروشیمی، فرآورده‌های سوختی گازوئیل و قیر مدنظر ما است که حوزه آن بسیار گسترده است و با مشکلات و موانعی روبرو هستند و تولیدشان از نظر هزینه و رقابت با دنیا دارای قیمت بالایی است. درحالی که می‌تواند در این سواحل باقیمت پایین تولید شود و بازار به مواد اولیه نزدیک باشد. به همین ترتیب تمام مواد معدنی می‌توانند فرآوری شوند و محصولات نهایی آن‌ها به دنیا صادر شود.

چابهار برای ترکمنستان و قزاقستان منطقه امن‌تر و راحت‌تری برای رفتن به اروپا و شرق دور است. از آنجاکه ازبکستان و تاجیکستان کاملاً محاصره شده هستند و راه به دریا ندارند، می‌توانند محصولات اولیه خود را در این مناطق بیاورند و با مشارکت و سرمایه‌گذاری‌ها محصولات خود را تبدیل کنند و به یک بازار بزرگ‌تر برای تولید و مصرف این منطقه تبدیل شوند. استراتژی‌های ما همکاری‌های منطقه‌ای و توجه به مراودات با همسایگان خواهد بود.

